

ROYAUME DE BELGIQUE	KONINKRIJK BELGIË
SERVICE PUBLIC FÉDÉRAL STRATEGIE ET APPUI	FEDERALE OVERHEIDSDIENST BELEID EN ONDERSTEUNING
Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 16 mars 2006 relatif à l'assistance en justice des membres du personnel de certains services publics et à l'indemnisation, des dommages aux biens, encourus par eux	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 maart 2006 betreffende de rechtshulp aan de personeelsleden van bepaalde overheidsdiensten en de schadeloosstelling van de door hen opgelopen zaakschade
PHILIPPE, Roi des Belges,	FILIP, Koning der Belgen,
A tous, présents et à venir, Salut.	Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.
Vu les articles 37 et 107, deuxième alinéa, de la Constitution ;	Gelet op de artikelen 37 en 107, tweede lid van de Grondwet;
Vu la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, notamment l'article 11, § 1er, alinéa 2, remplacé par la loi du 22 juillet 1993 ;	Gelet op de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, inzonderheid op artikel 11, § 1, tweede lid, vervangen bij de wet van 22 juli 1993;
Vu l'arrêté royal du 8 janvier 1973 fixant le statut du personnel de certains établissements d'intérêt public, l'article 3, § 1er, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 23 octobre 2022 ;	Gelet op het Koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut, artikel 3, § 1, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 23 oktober 2022;
Vu l'arrêté royal du 16 mars 2006 relatif à l'assistance en justice des membres du personnel de certains services publics et à	Gelet op het koninklijk besluit van 16 maart 2006 betreffende de rechtshulp aan de personeelsleden van bepaalde

l'indemnisation, des dommages aux biens, encourus par eux ;	overheidsdiensten en de schadeloosstelling van de door hen opgelopen zaakschade;
Vu l'avis de l'inspecteur des finances, donné le ;	Gelet op het advies van de inspecteur van financiën, gegeven op ;
Vu l'accord de la Secrétaire d'Etat au Budget donné le ;	Gelet op de akkoordbevinding van de Staatssecretaris voor Begroting gegeven op ;
Vu la dispense de l'analyse d'impact sur la base de l'article 8, § 1 ^{er} , 4°, de la loi du 15 décembre 2013 portant des dispositions diverses concernant la simplification administrative ;	Gelet op de vrijstelling van een impactanalyse op basis van artikel 8, § 1, 4°, van de wet van 15 december 2013 houdende diverse bepalingen inzake administratieve vereenvoudiging;
Vu le protocole n° ... du du Comité des services publics fédéraux, communautaires et régionaux ;	Gelet op het protocol nr. ... van van het Comité voor de federale, gemeenschaps- en de gewestelijke overheidsdiensten;
Vu l'avis ... du Conseil d'Etat, donné le, en application de l'article 84, § 1 ^{er} , alinéa 1 ^{er} , 2°, des lois sur le Conseil d'Etat coordonnées le 12 janvier 1973 ;	Gelet op het advies ... van de Raad van State, gegeven op, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;
Sur la proposition de la Ministre de la Fonction publique et de l'avis des Ministres qui ont délibéré en Conseil,	Op voordracht van de Minister van Ambtenarenzaken en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,
Nous avons arrêté et arrêtons :	Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

Art. 1er. Dans l'article 1er, 2°, de l'arrêté royal du 16 mars 2006 relatif à l'assistance en justice des membres du personnel de certains services publics et à l'indemnisation, des dommages aux biens, encourus par eux, dans la version néerlandaise, le mot « overheiddiensten » est remplacé par le mot « overheidsdiensten ».	Art. 1. In artikel 1, 2°, van de Nederlandse versie van het koninklijk besluit van 16 maart 2006 betreffende de rechtshulp aan de personeelsleden van bepaalde overheidsdiensten en de schadeloosstelling van de door hen opgelopen zaakschade, wordt het woord "overheiddiensten" vervangen door het woord "overheidsdiensten".
Art. 2. A l'article 2 du même arrêté, les modifications suivantes sont apportées :	Art. 2. In artikel 2 van datzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:
1° le paragraphe 1er est remplacé par un paragraphe rédigé comme suit :	1° paragraaf 1 wordt vervangen door een paragraaf, luidende:
« § 1er. L'assistance en justice est accordée à un membre du personnel qui :	"§ 1. Er wordt rechtshulp toegekend aan een personeelslid:
1° est interrogé en tant que suspect pour des actes commis ou des négligences dans l'exercice de sa fonction ;	1° dat als verdachte wordt verhoord wegens gestelde daden of verzuim bij de uitoefening van zijn functie;
2° est privé de liberté ou fait l'objet d'un mandat d'arrêt ou d'une ordonnance de prorogation pour des actes commis ou des négligences dans l'exercice de sa fonction ;	2° wiens vrijheid ontnomen wordt of dat het voorwerp uitmaakt van een aanhoudingsmandaat of van een bevel tot verlenging van de detentietermijn wegens gestelde daden of verzuim bij het uitoefenen van zijn functie;
3° est cité en justice ou contre lequel l'action publique est intentée pour des actes commis ou des négligences dans l'exercice de sa fonctions ;	3° dat in rechte gedagvaard wordt of tegen wie de strafvordering wordt ingesteld wegens gestelde daden

	of verzuim bij de uitoefening van zijn functies;
4° est victime, dans l'exercice de ses fonctions d'un dommage physique ou matériel qui n'est pas indemnisé conformément au chapitre III. » ;	4° dat het slachtoffer is, bij de uitoefening van zijn functies, van een fysieke of materiële schade die niet vergoed is overeenkomstig hoofdstuk III. ”;
2° à l'alinéa 2 dont le texte actuel formera un paragraphe 2, les modifications suivantes sont apportées :	2° in het tweede lid, waarvan de huidige tekst een paragraaf 2 zal vormen, worden volgende wijzigingen aangebracht:
1. le mot « fédéral » est abrogé ;	1. het woord “federaal” wordt opgeheven;
2. dans la version néerlandaise, les mots « lid van zijn personeel » sont remplacés par le mot « personeelslid » ;	2. in de Nederlandse versie worden de woorden “lid van zijn personeel” vervangen door het woord “personeelslid”;
3° dans le paragraphe 2 dont le texte actuel formera un paragraphe 3, 1°, les mots « éventuellement sous conditions » sont remplacés par les mots « en cas d'urgence dûment constatée ».	3° in de tweede paragraaf, waarvan de huidige tekst een paragraaf 3, 1° zal vormen, worden de woorden “eventueel onder voorwaarde” vervangen door de woorden “bij met redenen omklede dringende noodzaak”.
Art. 3. L'article 3 du même arrêté est remplacé par ce qui suit :	Art. 3. Artikel 3 van hetzelfde besluit wordt vervangen als volgt:
« Art. 3. L'assistance en justice est refusée au membre du personnel :	“ Art. 3. De rechtshulp wordt geweigerd aan het personeelslid:

1° contre lequel l'Etat intente une action en dommages et intérêts ou une action récursoire ;	1° tegen wie de Staat een vordering tot schadeloosstelling of een regresvordering instelt;
2° qui intente une action contre l'Etat ;	2° dat een vordering tegen de Staat instelt;
3° qui intente une action contre un autre membre du personnel de son service public fédéral, de son ministère ou de son établissement scientifique. ».	3° dat een vordering tegen een ander personeelslid van zijn federale overheidsdienst, van zijn ministerie of van zijn wetenschappelijke instelling instelt. ”.
Art. 4. A l'article 6 du même arrêté, les modifications suivantes sont apportées :	Art. 4. In artikel 6 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:
1° dans le paragraphe 1 ^{er} , les mots « article 2, §1 ^{er} , 1° » sont remplacés par les mots « article 2, § 1 ^{er} , 1° à 3°, » ;	1° in paragraaf 1, worden de woorden “artikel 2, 1° en 1°” vervangen door de woorden “artikel 2, eerste lid, 1°, 1° en 3°”.
2° dans le paragraphe 1 ^{er} , les mots «, du fonctionnaire dirigeant » sont insérés entre les mots « du directeur général de l'établissement » et les mots « ou de leur délégué » ;	2° in paragraaf 1 worden de woorden “de leidend ambtenaar” ingevoegd tussen de woorden “de algemeen directeur van de instelling” en de woorden “of hun gemachtigde”;
3° dans le paragraphe 2, les mots « article 2, §1 ^{er} , alinéa 1 ^{er} , 2° et alinéa 2, » sont remplacés par les mots « article 2, §1 ^{er} , alinéa 1 ^{er} , 4° et §2 » ;	3° in paragraaf 2 worden de woorden “artikel 2, § 1, eerste lid, 2° en tweede lid,” vervangen door de woorden “artikel 2, §1, eerste lid, 4° en §2”;

4° dans le paragraphe 2, dans la version néerlandaise, le mot « onontvankelijkheid » est remplacé par le mot "niet-ontvankelijkheid » ;	4° in paragraaf 2 van de Nederlandse versie wordt het woord "onontvankelijkheid" vervangen door het woord "niet-ontvankelijkheid";
5° dans le paragraphe 3, les mots « article 2, § 1 ^{er} , alinéa 2 » sont remplacés par les mots « article 2, § 2 ».	5° in paragraaf 3 worden de woorden "artikel 2, § 1, tweede lid" vervangen door de woorden "artikel 2, § 2".
Art. 5. Dans l'article 7 et l'article 8 du même arrêté, les mots « article 2, § 2, 1° » sont à chaque fois remplacés par les mots « article 2, § 3, 1° ».	Art. 5. In artikel 7 en artikel 8 van hetzelfde besluit worden de woorden "artikel 2, § 2, 1°" telkens vervangen door de woorden "artikel 2, § 3, 1°".
Art. 6. La Ministre de la fonction publique est chargée de l'exécution du présent arrêté.	Art. 6. De minister van Ambtenarenzaken is belast met de uitvoering van dit besluit.
Donné à Bruxelles, le	Gegeven te Brussel, op
Par le Roi :	Van Koningswege:
La Ministre de la Fonction publique,	De minister van Ambtenarenzaken,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'P' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Petra DE SUTTER

Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 16 mars 2006 relatif à l'assistance en justice des membres du personnel de certains services publics et à l'indemnisation, des dommages aux biens, encourus par eux	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 maart 2006 betreffende de rechtshulp aan de personeelsleden van bepaalde overheidsdiensten en de schadeloosstelling van de door hen opgelopen zaakschade
Rapport au Roi	Verslag aan de Koning
Sire,	Sire,
A. But de l'arrêté	A. Doel van het besluit
Le projet d'arrêté que j'ai l'honneur de soumettre à la signature de Votre Majesté a pour objectif d'élargir le champ des possibilités d'octroi de l'assistance en justice aux membres du personnel visés par l'arrêté royal du 16 mars 2006 relatif à l'assistance en justice des membres du personnel de certains services publics et à l'indemnisation, des dommages aux biens, encourus par eux.	Het ontwerp van besluit waarvan ik de eer heb het ter ondertekening aan Uwe Majesteit voor te leggen, mikt op de uitbreiding van de mogelijkheden tot toekenning van rechtshulp aan de personeelsleden beoogd door het koninklijk besluit van 16 maart 2006 betreffende de rechtshulp aan de personeelsleden van bepaalde overheidsdiensten en de schadeloosstelling van de door hen opgelopen zaakschade.
Cette proposition s'inscrit dans un contexte de respect de la hiérarchie des normes, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, la loi du 13 août 2011 modifiant le code d'instruction criminelle (dite loi Salduz) et la loi du 21 novembre 2016 relative à certains droits des personnes soumises à un interrogatoire, dont celui de consulter un avocat et d'être assisté par lui, à toute personne auditionnée et à toute personne privée de liberté.	Dit voorstel past in een context van naleving van de normenhiërarchie, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, de wet van 13 augustus 2011 tot wijziging van het wetboek van strafvordering (de zogenaamde "Salduzwet") en de wet van 21 november 2016 betreffende bepaalde rechten van personen die worden verhoord, waaronder het recht om een advocaat te raadplegen en door hem te worden bijgestaan.
En 2008, la Cour européenne des droits de l'Homme (CEDH) a rendu un arrêt (<i>Salduz c. Turquie</i>) consacrant le droit, en règle générale, pour tout suspect à être assisté par un avocat dès le premier interrogatoire par les services de police et ce, pour garantir le droit à un procès équitable au regard de l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'Homme.	In 2008 heeft het Europees Hof voor de rechten van de mens een arrest uitgesproken (<i>Salduz t. Turkije</i>) die elke verdachte in de regel het recht geeft om zich vanaf het eerste verhoor door de politiediensten te laten bijstaan door een advocaat, dit om het recht op een eerlijk proces te garanderen in het licht van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

La Belgique a, par la suite, modifié sa législation pour la rendre conforme aux prescrits de l'arrêt susmentionné en adoptant la loi Salduz et, en 2016, la loi relative à certains droits des personnes soumises à un interrogatoire.	België heeft daarop zijn wetgeving aangepast om ze conform te maken aan de voorschriften van bovengenoemd arrest door goedkeuring van de Salduzwet en in 2016 de wet betreffende bepaalde rechten van personen die worden verhoord.
Le projet d'arrêté a pour but d'octroyer le même niveau de garantie concernant les droits du membre du personnel, notamment, celui d'être assisté par un avocat dès sa première audition devant des services de police ou devant une autorité répressive ou judiciaire en tant que suspect pour des faits commis ou des négligences dans l'exercice de sa fonction.	Het ontwerpbesluit is dus bedoeld om hetzelfde garantieniveau te geven wat betreft de rechten van het personeelslid, meer bepaald het recht om zich vanaf het eerste verhoor door de politiediensten of een andere rechtshandhavings-autoriteit te laten bijstaan door een advocaat wanneer het personeelslid verdacht wordt van gestelde daden of verzuim bij de uitoefening van zijn functie.
B. Analyse du dispositif	B. Bespreking van het dispositief
Article 1er	Artikel 1
Cet article n'appelle pas de commentaire, il s'agit d'une correction orthographique dans la version néerlandaise.	Dit artikel behoeft geen commentaar, het gaat om een spellingscorrectie in de Nederlandse versie.
Article 2	Artikel 2
Cet article élargit la possibilité pour un membre du personnel de bénéficier de l'assistance en justice.	Dit artikel biedt een personeelslid een ruimere waaier aan mogelijkheden om gebruik te maken van rechtshulp.
Le point 1 ^o remplace l'ancien paragraphe 1 ^{er} de l'article 2 de l'arrêt susmentionné. Ce nouveau paragraphe prévoit les situations dans lesquelles l'assistance en justice est accordée au membre du personnel.	Punt 1 vervangt de eerdere paragraaf 1 van artikel 2 van bovengenoemd besluit. Deze nieuwe paragraaf voorziet de situaties waarin rechtshulp wordt toegekend aan het personeelslid.
Tout d'abord, il permet à un membre du personnel interrogé en tant que suspect pour des actes commis ou des négligences dans l'exercice de ses fonctions de bénéficier de l'assistance d'un avocat dès la première audition, et même avant celle-ci, par les services de police ou par une autorité répressive ou judiciaire, ce qui constitue un	Ten eerste krijgt een personeelslid dat als verdachte wordt ondervraagd wegens gestelde daden of verzuim bij het uitoefenen van zijn functie de mogelijkheid om zich al van bij het eerste verhoor door de politiediensten of een andere rechtshandhavings-autoriteit, en zelfs nog daarvóór, te laten bijstaan door een

des éléments fondamentaux d'un procès équitable, conformément à l'article 6 de la convention européenne des droits de l'Homme.	advocaat. Dit is een van de fundamentele aspecten van een eerlijk proces, overeenkomstig artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.
Au paragraphe 55 de l'arrêt Salduz, la CEDH énonce un principe général en vertu duquel, pour que le droit à un procès équitable consacré par l'article 6, § 1 ^{er} , demeure suffisamment « concret et effectif », il faut en règle générale que l'accès à un avocat soit consenti « dès le premier interrogatoire d'un suspect par la police ». Cette garantie d'assistance d'un avocat, accordée par le présent projet s'applique dès la première audition, que le membre du personnel soit privé de liberté ou non.	In paragraaf 55 van het Salduz-arrest formuleert het EHRM een algemeen principe uit dat stelt: "opdat het recht op een eerlijk proces dat wordt gegarandeerd door artikel 6 § 1 voldoende 'concreet en effectief' zou blijven, moet de toegang tot een advocaat vanaf het eerste verhoor van een verdachte door de politie worden toegestaan in algemene regel". Deze garantie op bijstand door een advocaat, die toegekend wordt door dit ontwerp, is van toepassing vanaf het eerste verhoor, ongeacht of de vrijheid van het personeelslid al dan niet wordt ontnomen.
Ensuite, il couvre trois situations dans lesquelles l'assistance en justice est également accordée au membre du personnel pour des actes commis ou des négligences dans l'exercice de ses fonctions :	Vervolgens worden er drie situaties beschreven waarin eveneens rechtshulp wordt toegekend aan het personeelslid wegens gestelde daden of verzuim bij het uitoefenen van zijn functie:
- lorsqu'il est privé de liberté. Il s'agit ici de l'une des garanties fondamentales des droits de l'homme qui s'appliquent à toute personne privée de liberté. Cette garantie s'applique à partir du début de la privation de liberté, même en dehors de toute forme d'audition. Le membre du personnel a également le droit de se concerter avec son avocat avant son audition. C'est l'état particulier de vulnérabilité de la personne privée de liberté qui justifie cette garantie ;	- wanneer zijn vrijheid wordt ontnomen. Het betreft een van de fundamentele mensenrechten die van toepassing zijn op elkeen die van zijn vrijheid wordt beroofd. Deze waarborg moet van toepassing zijn vanaf het begin van de vrijheidsberoving, zelfs buiten enige vorm van verhoor. Het personeelslid heeft ook het recht om voorafgaand aan het verhoor een overleg te hebben met zijn advocaat. Deze waarborg wordt gerechtvaardigd door de bijzonder kwetsbare positie van de persoon wiens vrijheid ontnomen wordt;

- lorsqu'il fait l'objet d'un mandat d'arrêt. La délivrance du mandat d'arrêt à l'encontre d'un membre du personnel par le juge d'instruction donne droit à une assistance en justice. Le terme mandat d'arrêt couvre également le mandat d'arrêt européen.	- wanneer tegen hem een aanhoudingsmandaat is uitgevaardigd. Wanneer de onderzoeksrechter een aanhoudingsmandaat aflevert gericht aan het personeelslid, krijgt die laatste recht op rechtshulp. De term aanhoudingsmandaat slaat ook op het Europese aanhoudingsmandaat.
Ainsi, le membre du personnel qui comparaît devant le juge d'instruction a le droit d'être assisté d'un avocat, il s'agit ici d'une garantie du droit à un procès équitable conformément à l'arrêt Salduz où la Cour avait condamné la Turquie pour violation des droits de la défense dès lors que des déclarations avaient été faites à un moment où l'assistance d'un avocat n'était pas possible ;	Zo heeft het personeelslid dat voor de onderzoeksrechter verschijnt het recht om zich te laten bijstaan door een advocaat. Het gaat hier om een waarborg op een eerlijk proces, overeenkomstig het Salduz-arrest waarbij het Hof Turkije veroordeeld had wegens schending van de rechten van de verdediging aangezien er verklaringen werden afgelegd zonder mogelijkheid tot bijstand door een advocaat;
- lorsqu'il fait l'objet d'une ordonnance de prorogation du délai de détention. Il s'agit ici lorsque le dossier nécessite des devoirs d'enquête complémentaires et qu'il y a prolongation du délai détention préventive par la chambre du conseil ou la chambre des mises en accusation en cas d'appel. Dans ce cas, l'assistance en justice est toujours valable.	- wanneer hij het voorwerp uitmaakt van een bevel tot verlenging van de detentietermijn. Dit gebeurt wanneer het dossier bijkomende onderzoekshandelingen vereist en wanneer de preventieve detentietermijn in geval van beroep verlengd wordt door de raadkamer of door de kamer van inbeschuldigingstelling. In dat geval blijft de rechtshulp geldig.
Enfin, les deux derniers points du nouveau paragraphe 1er n'appellent pas de commentaire car il s'agit des anciens points 1° et 2° du paragraphe 1er de l'article 2.	Tot slot behoeven de laatste twee punten van de nieuwe paragraaf 1 geen commentaar, want het gaat om de oude punten 1° en 2° uit paragraaf 1 van artikel 2.

Cet article indique également que l'urgence conditionne l'octroi de l'assistance en justice consistant en la prise en charge des honoraires et frais de l'avocat choisi par le membre du personnel, ainsi que des frais inhérents à la procédure judiciaire.	Dit artikel geeft ook aan dat de dringendheid een voorwaarde is voor het krijgen van rechtshulp, die bestaat uit het ten laste nemen van de honoraria en de kosten van de door het personeelslid gekozen advocaat, evenals de kosten die inherent zijn aan de gerechtelijke procedure.
La condition de l'urgence renvoie à une situation telle qu'une procédure en référé ou toute autre procédure ou situation qui ne permet pas à l'administration de désigner un avocat assez rapidement pour répondre aux besoins du membre du personnel.	De voorwaarde van dringendheid verwijst naar een situatie zoals een rechtspleging in kortgeding of elke andere procedure of situatie waarin de overheid niet snel genoeg een advocaat kan aanstellen om aan de behoeften van het personeelslid te voldoen.
Articles 3, 4, 5 et 6	Artikelen 3, 4, 5 en 6
Ces articles n'appellent pas de commentaire, il s'agit de modifications de forme, de renvoi ou d'orthographe.	Deze artikelen behoeven geen commentaar, het gaat om vormwijzigingen, verwijzingen of spelfouten.
J'ai l'honneur d'être,	Ik heb de eer te zijn,
Sire,	Sire,
de votre Majesté,	van Uwe Majesteit,
le très respectueux et fidèle serviteur,	de zeer eerbiedige en zeer getrouwe dienaar,
La Ministre de la Fonction publique,	De minister van Ambtenarenzaken,
 Petra DE SUTTER	